

Asia: SYKE/2024/953

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Suomen voisi olla perusteltua osallistua hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin lintuihin mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten osalta.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Hankealueen läpi kulkee keväisin ja syksyisin mm. monien Pohjois-Fennoskandiassa ja Venäjän arktisella alueella pesivän lintulaji muuttoa. Pääosa näistä ”arktisista lajeista” muuttaa myös Suomen alueen yli ja osa yksilöistä, esimerkiksi alleista, mustalinnuista, kuikkalinnusta sekä pilkkasiivistä pesii myös Suomessa. Hankkeen vaikutukset Suomen alueella voisivat siis periaatteessa kohdistua sekä läpimuuttoon että pesiviin kantoihin. Yksittäisestä hankkeesta ei todennäköisesti voisi muodostua populaatiotasolla havaittavia linnustovaikutuksia, mutta Itämerellä tärkeille lintujen päämuuttoreiteille sijoittuvien tuulivoimahankkeiden kumulatiivisista vaikutuksista voisi muodostua populaatiotasolla lintukantoja heikentävää vaikutusta, mikä voisi näkyä myös Suomessa joidenkin lajien osalta.

Kumulatiivisten vaikutusten mahdollinen merkitys pitäisi selkeästi tunnistaa myös yksittäisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinneissa, vaikka kumulatiivisia vaikutuksia on käytettävissä olevilla tiedoilla erittäin vaikea edes yrittää ennakoida. Mahdollisia kumulatiivisia vaikutuksia tulisikin pyrkiä ennakoimaan ja arvioimaan laajassa valtioden välisessä yhteistyössä, tarvittaessa lajien koko elinalueet kattavasti. Samalla tulisi osoittaa selkeimmät tietopuutteet ja ryhtyä määrätietoisesti keräämään kumulatiivisten vaikutusten ennakkoinnissa tarvittavaa lisätietoa.

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Lappalainen Antti
Luonnonvarakeskus



LAUSUNTO

16.09.2024

494/03.00.02/2024

Suomen ympäristökeskus

Lausuntopyyntö 12.08.2024, SYKE/2024/953

Ilmatieteen laitoksen lausunto Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

ELWIND on Viron ja Latvian yhteinen valtioiden rajat ylittävä hybridimerituulipuistohanke Itämerellä. Hankealueen pinta-ala on noin 200,44 neliökilometriä. Tuulipuiston suunniteltu asennettu kokonaiskapasiteetti on 400–1000 MW sisältäen 20–100 tuulivoimalaa riippuen kunkin turbiinin kapasiteetista (10–25 MW). Tuulivoimaloiden suunniteltu enimmäiskorkeus on 330 m ja meren syvyys hankealueella vaihtelee 20–50 metrin välillä.

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Merentutkimuksen osalta Ilmatieteen laitos pitää YVA ohjelmaa kattava meren hydrografisten vaikutusten kannalta, mutta katsoo että Suomen tulisi osallistua YVA prosessiin, jotta voidaan minimoida hankkeen vaikutukset merellisiin mittauksiin. Ilmatieteen laitos katsookin, että vaikutukset merellisiin mittauksiin ('tieteellinen perintö') tulisi huomioida YVAssa. Ilmatieteen laitos ja useat muut instituutit operoivat vapaasti ajelehtivia Argo poijuja Itämeren pääaltaalla (<https://fleetmonitoring.euro-argo.eu/dashboard?Status=Active,Inactive&Basin=BALTIC%20SEA>), josta ne voivat ajautua puiston alueelle ja mahdollisesti vaurioitua törmätessään puiston rakenteisiin. Ilmatieteen laitos ehdottaa, että YVA prosessissa selvitetään myös, miten hankekehittäjä yhdessä muiden toimijoiden kanssa voi välttää tällaiset tilanteet, ja/tai onko hankekehittäjällä mahdollisuutta kompensoida mahdollisesti puuttumaan jääviä mittauksia puiston rakentuessa.

Säätutkaverkon osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.



Helsingissä 16.09.2024

Aleksi Nummelin
Rannikko-oseanografian tutkimusprofessori
Merentutkimus
aleksi.nummelin@fmi.fi

Tiina Ylläsjarvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

Asia: SYKE/2024/953

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Varsinais-Suomen ELY-keskus (ELY-keskus) katsoo, että Suomen on tarpeellista osallistua Elwind-merituulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Mitkä ovat näkemysenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Itämeren alueelle on suunnitteilla runsaasti erillisiä merituulivoimahankkeita. ELY-keskus katsoo, että etenkin hankkeiden yhteisvaikutukset huomioiden, ei pystytä poissulkemaan, ettei kyseessä oleva hanke yhteisvaikutuksessa muiden kanssa aiheuttaisi merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia esimerkiksi muuttolinnustoon, kaloihin ja merinisäkkäisiin.

Hankkeen luontovaikutusten osalta on tunnistettu, että useat merilintulajit käyttävät Itämeren merialueita talvehtimis-, pesimä- ja ravinnonsaantialueina. Itämeren läpi lentää suuria määriä merilintuja muuttoaikoina, ja tämän myötä lintujen muuttoreitit voivat kohdistua suunnitellun hankealueen läheisyyteen. Hankkeesta aiheutuvat vaikutukset voivat mahdollisesti kohdistua Suomen osalta juuri muuttolinnustoon ja alueen läpi muuttaviin lepakkolajeihin. Linnuston osalta Suomessa pesivät lajit voivat hyödyntää muuttoaikoina myös hankealueen läheisyyden merialueita levähdyspaikkoina. Mahdolliset vaikutukset muodostuvat kuitenkin kokonaisuudessaan yhteisvaikutusten kautta koko Itämeren alueelle suunniteltujen merituulivoimahankkeiden myötä, ei niinkään yksittäisten hankkeiden osalta. Itämeren alueella sijaitseville tärkeille lintujen päämuuttoreiteille sijoittuvien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksista mahdollisista törmäyskuolemista voisi muodostua populaatiotasolla lintukantoja heikentävää vaikutusta. Hankealueen läpi muuttava linnusto muuttaa kuitenkin lähtökohtaisesti eteläisen ja itäisen Suomenlahden kautta, jolloin ELY-keskuksen vastuualueella oleviin populaatioihin ei välttämättä kohdistu merkittäviä vaikutuksia.

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Yleisesti arviointiohjelmaa vastaava kuulemisasiakirja on erittäin suppea ja suunniteltu vaikutusten arviointi on esitetty yleisellä tasolla. Arviointiohjelman perusteella on hankala muodostaa käsitystä siitä, tullaanko hankkeen vaikutuksia arvioimaan riittävällä tarkkuudella. Arviointiohjelmassa ei ole myöskään selkeästi esitetty hankkeen toteutusvaihtoehtoja ja näiden muodostaminen ja rajaaminen on erityisen tärkeää. Myös suunnitellut selvitykset on kuvattu niin yleisellä tasolla, että niiden riittävyttä on vaikea arvioida.

Luontoselvitykset on toteutettava asianmukaisesti tuoreimpia ohjeistuksia seuraten ja hyödyntäen parhaita mahdollisia menetelmiä. Linnustovaikutusten osalta mahdollisesti saatavilla olevat satelliittiseuranta-aineistot voisivat olla hyvä lisä vaikutustenarviointia varten. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota muuttoreitteihin ja talvehtimisalueisiin suhteessa tuulivoimaloihin ja arvioida näiltä osin vaikutusten merkittävyyttä. Toisaalta on tärkeää myös tunnistaa muuton aikaiset levähdys- ja ruokailualueet sekä tunnistaa tuulivoimalle herkimmät lajit. Tämän lisäksi tulee tarkastella mahdollisia haitallisia vaikutuksia lieventäviä keinoja sekä arvioida ja tarkastella mahdollisuutta kompensoida syntyviä vaikutuksia. Tuulivoiman aiheuttamien alueellisten vaikutusten lisäksi tulee huomioida arvioinnissa yhteisvaikutukset laajemmassa mittakaavassa niin hyvin kuin se on mahdollista, sekä tunnistaa suoraan arviointiin liittyvät haasteet ja epävarmuustekijät.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa ei ole muun muassa mainittu niitä hankkeita, joiden kanssa mahdollisia yhteisvaikutuksia tullaan arvioimaan. Ne tulee esittää selkeämmin arviointiselostuksessa.

Suojasto Sanna-Liisa
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Mäkeläinen Sanna
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Asia: SYKE/2024/953

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan Suomen tulee ehdottomasti osallistua ELWIND -hankkeen YVA-menettelyyn. Suomella on kalastusoikeuksia ja vakiintunutta kalastustoimintaa hankealueen läheisyydessä, Viron talousvyöhykkeellä, kansainvälisillä vesillä. Lisäksi Itämeren kalakannat ovat yhteisiä, kalastuksen säätely tapahtuu EU-tasolla. Myös hankkeen ympäristövaikutukset voivat ulottua Suomen aluevesille asti.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Hankealue sijaitsee Viron aluevesillä, joissa Suomen kalastusalueilla ei ole kalastusoikeuksia. Hankealueen raja on kuitenkin hyvin lähellä Viron talousvyöhykkeen kansainvälisiä vesiä, joissa Suomen alueilla on vakituksia troolialueita. Suomen kalastusalueilla on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU 1380/2013 5 artiklan kohta 1 mukaisesti tasavertainen kalastusoikeus Viron talousvyöhykkeellä. Kalatalousviranomainen pitää hankealueen viereistä kalastusaluetta Suomen kalataloudelle ja huoltovarmuudelle ajoittain merkittävänä. Itse hankealueella liikkuu Suomen kalataloudelle merkittäviä yhteisiä kalakantoja, erityisesti silakka, kilohaili ja lohi. Hanke voi vaikuttaa lähialueen kalastusmahdollisuuksiin vaikuttamalla kalojen liikkeisiin, kasvuun ja lisääntymiseen. Hanke voi myös muuttaa talouslajien ekologiaa ja näin vaikuttaa Suomen kalastusmahdollisuuksiin. Tässä korostuvat erityisesti silakan ja kilohailin liikkeet sekä lohien syönnös- ja kutuvaellus. On mahdollista, että hankealueen kautta vaeltava suuri osa Itämeren lohikannasta. Toiminnassa oleva tuulivoima-alue kaapeleineen voi vaikuttaa lohien ja muiden kalojen vaellukseen mm. sähkömagneettisten kenttien kautta. Rakentamisen yhteydessä mereen joutuvat saasteet ja vaaralliset aineet voivat päätyä Suomen alusten saaliiseen.

Itämeren päävirtaukset kulkevat hankealueelta suoraan kohti Suomen rannikkoa, joten on todennäköistä, että rakentamisen aikaiset sedimenttipilvet ja mahdolliset päästöt kohdistuvat suoraan Suomen rannikkoon ja Suomenlahteen vaikuttaen Suomen rannikkokalastukseen ja Suomenlahden ja Saaristomeren avomerikalastukseen. Myös mahdolliset toiminnan päästöt

(voiteluaineet, suojamaalit) ja erityisesti onnettomuuksien ja sabotaasin aiheuttamat suurpäästöt (esim. alusten polttoaineet tai lastit, muuntajien jäähdytysaineet) uhkaavat virtausten kautta Suomen luontoa ja rannikkokalastusta.

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Suomen alusten saaliit suunnitellun tuulivoima-alueen edustalla ovat olleet viime vuosina n. samaa suuruusluokkaa kuin Viron alusten saaliit. Merkittävä osa Suomen lipun alla kalastavien alusten tältä alueelta saamista saaliista puretaan Viroon. Ohjelmassa osoitetaan kuitenkin vain Viron alusten saaliit, minkä takia lukija voisi aliarvioida kalatalousvaikutukset sekä Suomeen että Viroon.

Ohjelmassa esitetty aiempi kertaluonteinen kaikuluotaustutkimus on riittämätön selvittämään silakan liikkeitä alueella, koska silakka liikkuu jatkuvasti. Kaikuluotaustutkimuksia tulisi toistaa tiheästi, erityisesti kutuaikaan, jos tuloksia aiotaan käyttää vaikutusten arviointiin. Tämä tulisi ottaa huomioon hankkeen omissa selvityksissä.

Ohjelmassa esitetyt AIS-aineistot on esitetty heikosti ja käytetty asteikko on liian karkea kalastuksen ydinalueiden erottamiseen. EU-valtioiden kalastuksenvalvonnan keräämän VMS-aineiston avulla alusten selkeät liikkeet ja pyyntialueet voi helposti erottaa, mikä mahdollistaa tarkemman vaikutusten arvioinnin ja helpottaa vastatoimien suunnittelun. Suomen alusten kalastus kuitenkin tuskin häiriintyy Viron aluevesille sijoittuvista rakennuksista.

Kalatalousviranomainen on erityisesti huolissaan, miten rakennustoimet (ensisijaisesti melu ja sedimentit) vaikuttavat alueen silakan lisääntymiseen, koska silakkakannat ovat yhteisiä. Siksi silakan kutu hankkeen vaikutusalueella tulisi selvittää ja arvioida hankkeen vaikutukset tarkasti. Tässä on huomioitava, että vaikutukset eivät rajoitu hankealueelle, vaan suurin vaikutus tulee olemaan viereisillä, matalilla riutoilla.

Suomen kalastukseen vaikuttaa suoraan, miten rakentamisen aikainen melu ja sedimenttipilvet vaikuttavat kalojen liikkeisiin hankealueen ulkopuolella, Viron talousvyöhykkeellä. Nämä alueet on myös tutkittava melu- ja sedimenttimallinnuksissa. Sedimenttien kulkeminen Suomen rannikolle on mallinnettava tarvittaessa.

Hankkeen läjitykset voivat muuttaa läjityspaikan hydrologiaa ja vapauttaa sedimenttiä vuosikausiksi. Läjitysalueet tulisi määrittää ja esittää valintaperusteet, erityisesti, jos läjitys tapahtuu Viron aluevesirajan ulkopuolella.

Alueen sedimenttipohjan alla oleva kallioperä on ohjelman mukaan kalkkikiveä. Baltian kalkkikivissä voi esiintyä maaöljyä sisältäviä kerrostumia. Geologisten tutkimusten yhteydessä tulisi selvittää, esiintyykö sellaisia kerrostumia ja voiko rakennustoimien yhteydessä vapautua öljyä veteen. Jo pienet määrät öljyä voivat trooliin jouduttuaan tehdä saaliin myyntikelvottomaksi.

Toiminnassa oleva tuulivoima-alue kaapeleineen voi vaikuttaa lohen ja muiden kalojen vaellukseen mm. sähkömagneettisten kenttien kautta. Lohen vaelluksesta alueella ei ole tietoa, mutta suuri osa Suomen kutukannasta syönnöstää Itämeren pääaltaalla ja näyttää vaeltavan viimeistään Suomen rannikolla lähellä rantaviivaa. On mahdollista, että hankealueen kautta vaeltaa suuri osa Itämeren lohikannasta. Suomen aluksilla on ennen ollut vilkasta lohenkalastustoimintaa lähialueilla. Magneettikentän mahdolliseen vaikutukseen sekä lieventämiskeinoihin tulisi kiinnittää huomiota.

Ohjelmassa ei mainita vieraslajivaaraa. Lukuisten tuulivoimahankkeiden toteutuessa Itämeren alueella rakennus- ja ruoppauskaluston sekä perustusten tuonti globaalisella mittakaavalla näyttää todennäköiseltä. Tällainen kalusto voi olla otollisempi erilaisten eliöiden asutukselle ja kotiuttamiselle kuin tavalliset kauppa-alukset. Myös puiston keinotekoisien rakenteiden askelkivivaikutus voi edesauttaa vieraslajien leviämistä. Vieraslajit vaikuttavat yleisesti kielteisesti kalatalouteen.

Tämä hanke on yksi lukuisista hankkeista, jotka tullaan mahdollisesti toteuttamaan samanaikaisesti Itämeren alueella. Jo yksinään merkittävien hankkeiden vaikutukset voivat kertautua ja muuttaa meriympäristöä pysyvästi. Ohjelmassa kumulatiivisuus on otettu huomioon, mutta pitkälti rajoitettu samalla alueella sijaitsevaan johtohankkeeseen. Yhteisvaikutukset tulisi arvioida tapauskohtaisesti riittävän laajalla alueella, tarvittaessa Itämeren tasolla.

Koivurinta Mikko
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Deinhardt Manuel
Varsinais-Suomen ELY - Kalatalousviranomainen

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission lausunto kahteen kuulemiseen liittyen merelliseen tuulivoimaan Eteläisellä Itämerellä:

1.Lausunto Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (SYKE/2024/953)

2.Lausunto täydentävään ilmoitukseen muutoksista Latviaan suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (SYKE/2023/1396-1)

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä. Vaikka hankealue sijaitseekin Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen (91/2010) maantieteellisen soveltamisalueen ulkopuolella voi hankkeella olla vaikutuksia, jotka ylettyvät Tornionjokeen vaelluskaloihin kohdistuvan vaikutuksen kautta. Tornionjoen lohi vaeltaa jopa Eteläiselle Itämerelle mahdollisesti hankealueen läpi tai merikaapeleiden yli, jotka johtavat tuotetun sähköön maalle. Komissio korostaa, että Ruotsi ja Suomi ovat YK:n merioikeusyleissopimuksen artiklan 66 tarkoittamia alkuperävaltioita Tornionjoen lohen osalta. Ruotsi ja Suomi ovat solmineet keskenään rajajokisopimuksen ja sopineet siinä, että sopimuksen yhtenä kansainvälisoikeudellisena peruspilarina on YK:n merioikeusyleissopimus. Rajajokisopimuksessa on sovittu, että erityistä huomiota on kiinnitettävä kalakantojen suojeluun ja kestäväan käyttöön (art. 2.2.d). Lisäksi on sovittu, että Tornionjoen lohen poikastuotanto tulee pitää kestäväan enimmäistuoton tasolla. Rajajokisopimuksen artiklassa 8 on sovittu, että rajajokikomissio toimii valtioiden välisenä yhteistyöelimenä. Edellä mainituilla perusteilla rajajokikomissio on asianosainen lausumaan Tornionjoen lohen koko elinkiertoa mahdollisesti vaikuttavien toimien osalta.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio toteaa Suomen osallistumisen merituulivoimahankkeen ELWIND kuulemiseen tärkeäksi. Komissio korostaa, että rajanylittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea varsinkaan ajatellen vaelluskalakantoja.

Tätä kirjoittaessa on edelleen rajallisesti tietoa mahdollisista vaikutuksista vaelluskalakantoihin merellisestä tuulivoimasta. Ottaen huomioon suuren määrän suunniteltua merellistä tuulivoimaa Itämerellä ja Pohjanlahdella komissio korostaa varovaisuusperiaatteen mukaan toimimisen tärkeyden. On tärkeä perusteellisesti selvittää mahdolliset yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset vaelluskalakantoihin kaikista suunnitelluista tuulivoimahankkeista koko Itämerialueelta kokonaisuudessaan.

Lausunnon on valmistellut komission vesi- ja ympäristöinsinööri Simja Lempinen. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenetelmällä 19 syyskuuta 2024 ja lausunto on tallennettu ACTA-diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

SYKE/2024/953

SYKE/2023/1396-1

Finsk-svenska gränsälvskommisionens yttrande gällande två samråd för havsbaserad vindkraft i Södra Östersjön:**1. Yttrande gällande Finlands behov att delta i förfarandet av miljökonsekvensbedömningen av havsbaserade vindkraftsparken ELWIND i Estland (SYKE/2024/953)****2. Yttrande gällande kompletterande anmälan av ändringar i förfarandet för miljökonsekvensbedömning av den planerade havsbaserade vindkraftsparken ELWIND i Lettland (SYKE/2023/1396-1)**

Finsk-svenska gränsälvskommisionen noterar att kommissionen inte finns med på sändlistan för remissen i fråga. Trots att lokaliseringen för projektet är utanför det geografiska tillämpningsområdet för gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland (*Prop 2009/10:212*) kan projektet ha påverkan som sträcker sig till Torne älv genom påverkan på vandringsfisk. Torne älvs lax vandrar ända till Södra Östersjön och korsar därmed möjligtvis projektområdet eller havskablar som leder producerad el till lands. Kommissionen betonar att Sverige och Finland är ursprungstater i den mening som avses i artikel 66 i FN:s havsrättskonvention för lax i Torne älv. Sverige och Finland har ingått en gränsälvsöverenskommelse sinsemellan, i vilket de enats om att FN:s havsrättskonvention är en av grundpelarna i avtalet enligt internationell rätt. I avtalet om avrinningsområdet har man kommit överens om att särskild uppmärksamhet skall ägnas åt bevarande och hållbart nyttjande av fiskbestånden (art. 2.2.d). Man har också kommit överens om att produktionen av laxyngel i Torne älv skall bibehållas på en nivå som motsvarar maximal hållbar avkastning. Artikel 8 i gränsälvsöverenskommelsen föreskriver att gränsälvskommisionen skall fungera som ett samarbetsorgan mellan staterna. På ovan nämnda grunder är gränsälvskommisionen en relevant part att uttala sig om åtgärder som kan påverka hela livscykeln för laxen i Torne älv.

Finsk-svenska gränsälvskommisionen anser det viktigt att Finland deltar i samrådet gällande havsbaserade vindkraftprojektet ELWIND. Kommissionen lyfter att gränsöverskridande påverkan inte kan uteslutas särskilt när det gäller vandringsfiskbestånden.

Vid skrivande stund finns det fortfarande begränsat med kunskap om möjlig påverkan på vandringsfiskbestånden från havsbaserad vindkraft. Med tanke på den stora mängden planerad havsbaserad vindkraft i Östersjön och Bottenviken anser gränsälvskommisionen det viktigt att agera enligt försiktighetsprincipen och grundligen utreda möjlig kombinerad och kumulativ påverkan på vandringsfiskbestånden från samtliga planerade vindkraftsprojekt i hela Östersjöområdet som helhet.

Yttrandet har beretts av kommissionens vatten- och miljöingenjör Simja Lempinen. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 19 september 2024 och yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommisionen



Lausunto

12.9.2024

MV/01568/2024

1 (3)

Suomen ympäristökeskus

Viite SYKE/2024/953

Asia Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan Elwind-merituulivoimapuiston YVA-menettelyyn

Suomen ympäristökeskus on antanut Museovirastolle mahdollisuuden ottaa kantaa Suomen tarpeeseen osallistua Viron vesialueelle suunnitellun Elwind -merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Museovirasto kommentoi asiaa vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen näkökulmasta.

Suomen ympäristökeskus on vastaanottanut Viron ilmastoministeriöltä YK:n valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (SopS 67/1997, Espoon sopimus) mukaisen ilmoituksen Elwind-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyn alkamisesta. Elwind on Viron ja Latvian yhteinen valtioiden rajat ylittävä hybridimerituulipuistohanke Itämerellä. Hankkeen hallinnolliset menettelyt toteutetaan erikseen kunkin maan säännösten mukaisesti. Virossa Elwind-merituulipuistoa on tarkoitus kehittää Saarenmaan länsipuolelle alueelle, joka on Viron kansallisessa merialuesuunnitelmassa määritelty soveltuvaksi tuulivoiman kehittämiseen. Hankealueen pinta-ala on noin 200,44 neliökilometriä. Tuulipuiston suunniteltu asennettu kokonaiskapasiteetti on 400–1000 MW. Hanke sisältää 20–100 tuulivoimalaa, joiden enimmäiskorkeus on 330 metriä.

Museoviraston kokemuksen mukaan kauempana rannikosta tapahtuvaan rakennushankkeeseen liittyvät vedenalaisen kulttuuriperinnön kohteet ovat ennen muuta laivanhylkyjä tai hylyn osia, joilla voi olla historiallisia yhteyksiä eri valtioihin. Hylkyihin sekä niiden suojeluun ja tutkimiseen liittyvä kansainvälinen tiedonvaihto on yleinen käytäntö, mikä on edellytys kohteiden taustan ymmärtämiselle ja eduksi suojelulle. Vedenalaisen kulttuuriperinnön kohteet ovat kuitenkin tietyllä rajatulla alueella sijaitsevia fyysisiä jäännöksiä, joihin vesirakennushankkeiden valmistelun ja toteuttamisen yhteydessä kohdistuvilla kartoitus-, suojelu- ja tutkimustoimilla ei Museoviraston näkemyksen mukaan ole rajat ylittäviä konkreettisia ympäristövaikutuksia.

Vedenalaiseen kulttuuriperintöön kohdistuvia vaikutuksia on vesirakennushankkeiden valmistelun yhteydessä tarpeen selvittää. Tämän toteutumisesta huolehtivat kunkin maan kulttuuriympäristöviranomaiset. Elwind-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman 11.7.2024 päivätyssä yhteenvedossa todetaankin aivan oikein, että YVA:n puitteissa arvioidaan vaikutuksia

ja suoritetaan tutkimuksia liittyen muun muassa kulttuuriperinnön suojelukohteisiin, kuten hylkyihin.

Vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen näkökulmasta Suomella ei ole tarvetta osallistua Viroon suunnitellun Elwind-merituulivoimapuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelun yhteyshenkilö Museovirastossa on Maija Matikka (maija.matikka@museovirasto.fi, puh. 0295 33 6284).

Yli-intendentti

Johanna Björkman

Erikoisasiantuntija

Maija Matikka

Jakelu Suomen ympäristökeskus

Tiedoksi

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

MV/01568/2024

Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan Elwind-
merituulivoimapuiston YVA-menettelyyn

Asiakirja / Dokument / Document

MV/01568/2024-3

Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan Elwind-
merituulivoimapuiston YVA-menettelyyn

Signed By:Matikka Maija 91288827V
Signed at:2024-09-12 15:29:46 +03:00
Reason:I approve this document

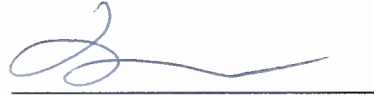
Signed By:Björkman Johanna 91287304R
Signed at:2024-09-12 15:34:15 +03:00
Reason:I approve this document

Avdelning
Social- och miljöavdelningen Miljöbyrån
Tjänstemannabeslut

Finlands miljöcentral, SYKE
Ladugårdsbågen 11
FI-00790 HELSINGFORS

kirjaamo@syke.fi

Beslutande
Vattenbiolog Vävare Susanne



**Utlåtande om Finlands behov att delta i förfarandet av miljökonsekvens-
bedömningen av havsbaserad vindkraftparken ELWIND i Estland**

Ärende

Ärendenummer SYKE/2024/953.

Finlands miljöcentral begär landskapsregeringens synpunkter om Finlands behov av att delta i förfarandet av miljökonsekvensbedömningen för den havsbaserade vindkraftparken ELWIND i Estland. ELWIND är ett gemensamt gränsöverskridande hybridprojekt för havsbaserad vindkraft mellan Estland och Lettland i Östersjön. Området har i den nationella havsplanen definierats som lämplig för vindkraftutveckling. Projektområdet är 200,44 kvadratkilometer. Den totala planerade installerade effekten i vindparken är 400-1000 MW, inklusive 20-100 vindkraftverk beroende på varje verks kapacitet (10-25 MW).

Utlåtandet ska lämnas senast den 16.9.2024.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar lämna följande utlåtande:

För Ålands landskapsregerings del finns det inte behov av att delta i förfarandet av miljökonsekvensbedömningen för den havsbaserade vindkraftparken ELWIND i Estland.

Motivering

Avståndet är så pass stort, det är drygt 538 km mellan Mariehamn och Ösel, att direkta konsekvenser för Ålands kustvatten bedöms som osannolika.

För kännedom

Energisamordnare Ralf Häggblom, ralf.haggblom@regeringen.ax
Teknisk samhällsstrateg Stefan Fransman, stefan.fransman@regeringen.ax

Keneltä: "RVL_VP_RVLE_ME-yksikkö" <rvle.me@raja.fi>
Lähetetty: tiistai 13. elokuu 2024 8.50.13
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Kopio: "Helminen Ulla" <Ulla.Helminen@syke.fi>
Aihe: VL: Jakelu Toimeksi: SYKE; lausuntopyyntö; RVLE; Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn
Liitteet: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.htm

Tervehdys,

Kiitos mahdollisuudesta lausua asiaan.

Huomioiden suunnitellun tuulivoimapuiston sijainti kaukana Suomen alueesta, Rajavartiolaitos toteaa ettei sillä ole lausuttavaa lausuntopyynnön materiaalista eikä näe tarpeelliseksi osallistua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Terveisin

Komentajakapteeni | Lieutenant Commander Sami Järvenpää
Rajavartiolaitoksen esikunta | Finnish Border Guard HQ
Meriturvallisuusyksikkö | Maritime Safety Unit
Yksikön päällikkö | Head of Unit
Tel. +358 295 421 151
Mobile +358 50 330 9875
PL 3, (Vilhonvuorenkatu 6). 00131 HELSINKI | PO Box 3, (Vilhonvuorenkatu 6), FI-00131 HELSINKI
sami.jarvenpaa@raja.fi

Lähettäjä: RVL_VP_RVLE <rajavartiolaitos@raja.fi>
Lähetetty: maanantai, 12. elokuuta, 2024 15:38
Vastaanottaja: RVL_VP_RVLE_Raja_ja_meriosasto <rajajameriosasto@raja.fi>
Aihe: Jakelu Toimeksi: SYKE; lausuntopyyntö; RVLE; Suomen tarve osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Hei,
ohessa Suomen ympäristökeskuksen lausuntopyyntö SYKE/2024/953; määräaika 16.9.2024.
Yt. Heidi Huhtaluoma/ kirjaamo

Rajavartiolaitos on lähettänyt nämä asiakirjat 12.08.2024 15:38:03 asianhallintajärjestelmästä

Asian tiedot:

Otsikko: RVLE; SYKE; Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Asian tunnus: RVL Dno-2024-1530

Valmistelija:

Tehtävä: 04.01.44

Asiakirjan tiedot:

Otsikko: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Asiakirjatyyppi: Lausuntopyyntö

Asiakirjan päiväys: 12.08.2024 15:25:27

Toimeksi: rajajameriosasto@raja.fi

Tämä viesti on osoitettu ainoastaan sen tarkoitetulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on kielletty laissa (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §).

Detta meddelande är avsett endast för den nämnda mottagaren och kan innehålla sekretessbelagd information. Ifall du inte är den avsedda mottagaren, vänligen förstör meddelandet och informera avsändaren omedelbart. Det är i lag (136 § i lag om tjänster inom elektronisk kommunikation) förbjudet att utnyttja eller röja meddelandets innehåll och förmedlingsuppgifter eller uppgifterna om meddelandets existens.

This e-mail message is intended only for the person(s) named in the message header and may contain privileged information. If you are not the intended recipient of this message, please delete the message and notify the sender immediately. It is forbidden by law (Information Society Code, Section 136) to disclose the content or traffic data of the message or the knowledge of its existence, or to make use of them.



Lausunto

2.9.2024

VN/23094/2024
VN/23094/2024-LVM-2

SYKE/2024/953

Liikenne- ja viestintäministeriö ilmoittaa, ettei sillä ole lausuttavaa.

Erityisasiantuntija

Satu Kaskinen

Liitteet -

Jakelu Suomen ympäristökeskus (Syke)

Tiedoksi

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Eteläesplanadi 4
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.lvm@gov.fi
lvm.fi

Keneltä: "Ahlstedt Marjut" <Marjut.Ahlstedt@traficom.fi>
Lähetetty: keskiviikko 4. syyskuu 2024 10.06.40
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Aihe: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa) - SYKE/2024/953

Viite: SYKE/2024/953

Asia: Lausuntopyyntönne Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Traficomin dnro: TRAFICOM/461517/04.04.05.01/2024

Suomen ympäristökeskus SYKE on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

terveisin,

Marjut Ahlstedt

asiantuntija
puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: marjut.ahlstedt(at)traficom.fi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM

Asia: SYKE/2024/953

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Viroon suunniteltavan ELWIND-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole lausuttavaa asiasta.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta? Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

-

Talsta Minna
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Keneltä: "Kuuliala Lauri" <Lauri.Kuuliala@vayla.fi>
Lähetetty: maanantai 16. syyskuu 2024 15.55.05
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Aihe: SYKE/2024/953 Väyläviraston lausunto

Hei,

Väylävirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto mutta Väylävirastolla ei ole asiasta lausuttavaa.

Terveisin,

Lauri Kuuliala
merenkulun asiantuntija
merenkulkuyksikkö
Väylävirasto
+358 50 409 3579
lauri.kuuliala@vayla.fi
vayla.fi